

neprenehama hvalijo, kako prijazna je Avstriji pruska Nemčija? — Francozi so sedaj Tunis vže pograbili, čeravno se Italijani in Angleži grdo kislo držijo; Tuneški oblastnik je turškemu sultanu slovo dal, ker ga ni hotel ali ni mogel braniti zoper francosko vojsko in se podvrgel popolnoma francoskemu pokroviteljstvu. — Čudno pa je, da slišimo iz Maroke glas, ki veli, da hoče Bismark ovo deželo jednako zasesti, kakor so Francozi Tunis. To ni neverjetno. Maroko je velika dežela v Afriki ob Atlantiškem morji in sosedna francoskej Algeriji. — Turški sultan je voljen Tesalijo in kos Epira pustiti Grkom, vendar ob enem jim hoče obesiti veliko svoto velikega državnega dolga turškega! To je nova sitnoba pohlepni Grkom, ki so roke križem držali, ko so Srbi, Bolgari, Rusi in Rumuni kri prelivali, a sedaj bi vendar radi dobili nekaj od turške zapuščine!

Za poduk in kratek čas.

Narodne pesni.

„In ti vesela Štajerska, nisi tudi ti vrlih Slovencev rodila, jih gojila narodu svojemu? Kdor domoljubov štajerskih ne pozna, naj ne reče, da je v rodovitnih Slov. goricah doma“. Tako so pisali naš neumljivi Slov. pesnik in pisatelj, knez in škof Lavantiški, pokojni Anton Martin Slomšek. In res pod hladnim grobom vže spava mož iz Slov. goric doma, pesnik Volkmar. Na griči zunaj Ptuja, pri sv. Urbanu, krije gomila njegove ostanke. — Pri Malej nedelji spi v hladnem grobu mož, na katerega smemo Slovenci ponosni biti. Mož, ki je mnogo deloval na slov. polji od svoje mladosti, do svoje smrti. Župnija sv. Lovrenca v Slov. goricah ima spomine njegove delavnosti in Mala nedelja ima dokaz njegove rodoljubnosti. Ta mož je Krempelj, nazadnje župnik pri Malej nedelji. Vprašal pa bode marsikteri, kje da so možje, kateri so mnogo pesen zložili, katere še se dandanes med narodom popevajo in kako se ti možje imenujejo? Niso nam znana njihova imena in moze krije hladna zemlja, ali njihovo blago nam je ostalo. Mnogo narodnih pesnij imajo Slov. gorice. Prepevlje jih pastirček pri svojej čredi, kmetič pri svojem trudnem delu in znane so gosposkemu narodnjaku v teh krajih. Spodobi se toraj, da nekoliko to narodno blago pregledamo.

Potnik, ki po Slov. goricah hodi, dasiravno so te gorice daleč zavoljo blata znane, rad postoji in posluša, ko mu prijetna pesen na uho pridoni. Bodi si zjutraj, opoldne ali večer, tu in tam se sliši petje. Naj bode toraj tukaj teh nekoliko navedenih:

Preljubo dekle ti,	Kanoni pokajo
Alj te srcé boli,	No kroglje žvižga
Pa kdaj je fantič mlad,	Soldati javkajo
Je moral biti soldat.	In kri pretakajo.

Gotovo še je več te pesni, ali zgubila se je med narodom kakor tudi naslednja:

Prelepo široko polje, Oj kaj bi ne bil vesel,
Po polji pa en fantič gre. Ker sem pri sv. meši bil;
Prav lepo poje in žvižga, In tam sem videl Jezusa,
Še lepše v žveglico igra. Marijo, svetga Jožefa.

Marija ga je srečala, Pred njim je križ za njim
Prelepo ga je pitala: je križ,
Alj kaj si fantič tak vesel, Jezus krvavi pot poti,
Da si tak lepo pesen pel. Pred njim so rastle rožice,
Za njim so šle sirotice.

Sirotice zapuščene,
Od ljudi so zavržene.
Pa pridejo pred božji tron
Tam gori bo njih pravi dom.

In kaj milo doni ta pesen, ko jo pastirji zapojó, ali pa delavci, kedar od dela gredó. Lepo jo vè dekle naprej peti, in dobro jo mladenec spremlja in sekundira.

Noč ima svoje pesni in te so navadno zelo ljube mladenčem:

Oča so mi rekli oženi se moj sin,
Oča so mi rekli oženi se moj sin,
Tam gori na planinici, oženi se moj sin.

Hišo bom ti stava z orehovih lipanj
Hišo bom ti stava z orehovih lipanj
Tam gori na planinici z orehovih lipanj.

Ženo bom ti sprava, da bit boš vsaki den
Ženo bom ti sprava, da bit boš vsaki den
Tam gori na planinici, ti bit boš vsaki den.

Kakó se ta pesen nadaljuje, nisem zvedel, kajti tudi tej je vže v kraji, o katerem to pišem, konec zamrl.

Tudi dekletom je ena pesen posebno ljubljena:

V nedeljo jutro vstala bom
V Ljublan'co se peljala bom
Sijaj, sijaj, sijaj, sijaj solnčice,
V Ljublan'co se peljala bom.

Ali ta narodna pesen je uže natisnena, zatorej jo naj tukaj le toliko omenim, da je v Slov. goricah znana.

Otroci pojejo:

Micika, Micika	ali: Micka si v ogradi
Žolto korenje,	Rožice pleje,
Ktera je deklica	Jurček pa mimo gre
Naj si ga plejé.	Pa se ji smeje.

ali: Micika moja,	Žolto korenje,
Imaš kaj loja?	Slabo življenje,
Kak bi ga mela	Ljubiček moj
Saj nisem debela.	Kje bo pa loj?

Naučilo se je dete teh pesni še, ko je iz zibelje izlezlo in mu jih je mati prepevala in ga spanjčkala.

Majhen pastir, ki še komej šibo za živino nosi, vže zna:

Pojdmo na Štajersko, ali: Le pijte no jejte
Gledat kaj delajo, No dobre volje bote,
Gledat kaj delajo, Moj mož je odišel
Deklice tri. V Tomažovo deželo,
Prva je kelnarica V Tomažovo deželo
Druga je kuhareca Po malinje jagode.

Tretja pa ljubica
Moj'ga srcā. ali: Moja mati me rodila
Prva mi piti da, Je v deželi Štajerski
Druga mi jesti da Ino me je zapustila
Tretja pa posteljo, V velki v velki žalosti.
Da se naspim.

Le škoda, da se redkokrat sliši tudi ta naslednja pesen. Le redkokrat še jo kateri možicelj zapeje, zatoorej še tudi jaz te nisem mnogo slišal in sem si od teh le dve vrstici zapomnil:

V nedeljo večer sem šā z vrha domo
Črez eno bivičko, krez eno vodó

Bolj znana pa je:

Po logi leče, po logi leče Ne vstreli mene, ne vstreli
Ena mlada žunica mene
Ena mlada žunica.

Oj ti mladi jagerček!
Oj ti mladi jagerček.

Za njoj pa hodi, za njoj Jaz te hočem podvičiti
pa hodi Kako boš si ženo zbral.
Eden mladi jagerček. Kako boš si ženo zbral.
Eden mladi jagerček.

Tako je torej v nadaljevanji te pesni žunica lovea učila, kako si mora za ženo zbrati in pesen je zelo dolga.

Znana je tudi „Kosova ženitev“, pa samo en del:

Kos pa de ženin, Sraka de kuhareca,
Saj lahko je ženin, Saj lahko je kuhareca,
Ker tak črno suknjo 'ma Ker tak beli furtob 'ma
In suknja se mu prav lu furtob se ji prav navda.

Žuno de sneha, Vrabec de zuvčin,
Saj je lahko sneha Saj je lahko zuvčin,
Ker tak lepo janjko 'ma Ker tak oster kljunek 'ma,
In janjka se ji prav Da lahko sode prevrta.
navda.

Senica de svatrvca, Zajec de banderaž,
Saj je lahko svatrvca, Saj lahko je banderaž,
Ker tak' drobno glav'co Ker tak šbke noge 'ma
'ma Da lahko skače sem in ta.

Da venček se ji prav navda.

Vuk pa de mesar
Saj lahko je mesar,
Ker tak oistre škremplje 'ma,
Da meso vso razškrampja.

Več te pesni ni znane, ali gotovo mora mična biti, ker ljudje saj toliko radi popevajo, kolikor je nje znane.

Stari možek še si ve zapeti svojo pesen:

Kda večer jaz domo pridem,
Te je meni velki strah,
Baba meni tak klepeče,
Da mi koča vsa trepeče,

Jaz pa stisnem v kot na peč,
Tamkaj ni klepeta več.

ali: Klobase bi jaz tudi delal,
Pa še pšena mi fali,
Mati so še pšeno phali,
Da mo si v klobase djali,
Maček pa še šupo pše,
Da bo bolje žmahno vse.

Takih in enakih pesni je mnogo po Slov. goricah znanih ali tu so le nekatere pesni enega kraja navedene. Vidi se iz tega, da so živeli tukaj, ali saj blizu moške, ki so pesni skladali. Naj jim toraj bode zemlja lahka. Mene pa miče po teh meni tako ljubih krajih, kajti:

Ponosen na domovje
Slovenskih sem goric:
Kjer se glasi prijetno
Popevanje deklic. J. Z.

Smešničar 20. Kmet in gospod se peljata na železnici v jednom kupeji, ko se naglo stemni, ker je hlapon sopihal v tunelu. Izenaden reče kmet: kam pa se sedaj peljamo? Gospod hoteč pobožnemu kmetu zabavljati odvrne: „v pekel“. Kmet: imate li: „retour-karto?“ Gospod nimam. Kmet: glejte, jaz jo pa imam tu-le za klobukom, in mu pokaže plačano listino, da se more peljati nazaj!

Razne stvari.

(Slovenci zmagali) so v Ljubljani pri volitvah za obitnijsko in trgovsko zbornico. Slovenci dobili so 13 zastopnikov, nasprotniki pa 1. Slava!

(Za spomenik rajnemu Jurčiču) ustanovil je se v Ljubljani odbor. Predsednik je g. dr. Zarnik, denarničar g. dr. Josip Starej, c. kr. finančne prokurature adjunkt in hišni posestnik v Ljubljani. Njemu se naj dopošiljajo darovi, ki so namenjeni za spominek na grobu pisateljevem, za ploščo rojstnej hiši v Moljah na Dolenskem in v podporo 70letnemu bolehnemu očetu Marku in 71letnej materi Mariji, ki je uže 11 let slepa!

(Priateljem srbsčine) bodi priporočena knjižica, ki je izišla v 2. natisu: „Izbrane Narodne Srbske pesni“. S srbsko slovnico in rečnikom, priredil Janko Pajk, profesor. Prodajata jo Klein in Kovač po 40 kr. iztis v Ljubljani.

(Mraza ali slane) smo se močno bali, pa hvala Bogu, da je ob pravem času jug potegnil in pa se noči niso zjasnile.

(Umor.) V sv. Magdalenskem predmestju v Mariboru sta dva pivca ubila tesarja Janeza Sommer v krčmi „Kreuzhof“.

(Pri sv. Vrbanu zvunaj Ptuja) dolžijo Franca Arnuša, 37letnega velikega človeka žoltih las in barus, da je ubil 70letno Antonijo Pečkovo.

(Potres) je bil v Laškem in v Zidanem mostu dne 6. maja t. l.

(Zavoljo osepnice) so šole v Laškem in bližnjem tamošnjem sv. Lenartu zaprli.